

Biológia verseny 1. forduló

Beküldési határidő: OKTÓBER 17.

Név:.....

Osztály:

Iskola:.....

1. feladat

„Bogáncs egy szeles decemberi éjszakán látott "napvilágot", ámbár akkor csak a hold világított, az is csak imitt-amott, ahogy kibukkant a nyargaló felhők közül, vagy beszaladt valamelyik széltépett égi vitorla mögé.” (Fekete István: Bogáncs)

Fekete István egyik regénye a Bogáncs, mely egy kutyafajta életét mutatja be.

1.Milyen fajtájú kutya Bogáncs?

.....

2.Karikázd be az állítások közül azoknak a betűjelét, amelyek igazak erre a fajtára!

- A. A XVII.-XVIII. század folyamán alakították ki a puli és a merinói juhnyájakat hazánkba kísérő terrier jellegű pásztorkutyák kereszteződéséből.
- B. A XIX. század eleje óta önálló kutyafajtaként jegyzik.
- C. Nagyon élénk vérmérsékletű, bohókás megjelenésű, terrier jellegű pásztorkutya.
- D. Akár több száz állatból álló nyájat, csordát is képes önállóan összetartani.
- E. Kitűnő házőrző, jelző kutya.
- F. A pumi elnevezés valószínűleg Puglia olasz tartomány nevéből eredeztethető.
- G. Csontozata finom és szikár.
- H. A pumi közepesnél nagyobb méretű kutya.
- I. A füleken dús, felálló, szálkás "korona" szőr van.
- J. A farka határozottan felfelé induló és élére állított karika formájában kunkorodó.
- K. Bozontos, hosszú szőre miatt nyaka szinte nem is látható.

8 pont/

3. Ez a lista Fekete István regényeiben előforduló állatneveket sorolja fel.

Írd az állatnevek mellé a megfelelő állatfajt! *Pl.Kata-tyúk*

állatnév	állatfaj
1.Lutra	
2.Tás	
3.Kele	
4.Csuri	
5.Csám	
6.Karak	
7.Pi	
8.Karr	
9.Hú	
10.Csí	
11.Szú	
12.Csirik	

12 pont/

2. feladat

„A szőrös gombolyag mozogni kezdett. Egy kis orr kutatva emelkedett a levegőbe, és bár szemei még alig nyíltak ki, átgázolva a többiekén – akik vinnyogni kezdtek –, odamászott a liba véres nyakához, s rágni kezdte.

Kag szemei büszkén csillogtak.

– Ez ér a legtöbbet. Öregapja vére van benne, ki első volt a nemzetségben. Vuk lesz a neve, mint az öregapjának – mondta. – Vuk, ami annyit jelent, hogy minden rókának félre kell állni az útból, ha vadászatra indul.”

(Fekete István: Vuk)

Egy felnőtt, kifejlett európai vörös róka testhossza általában 1. közt változik, ebből a farok 35-40 centiméter, magassága 2..

Testtömege általában 3. között van. Bár testfelépítése rendkívül vékony és karcsú, sűrű és tömött bundája miatt jóval testesebbnek látszik.

Táplálkozását tekintve, ahogyan a rókák általában, a vörös róka sem válogatós.

Legszívesebben az 4. kedveli, amelyek változatos étrendjének közel felét teszik ki.

Étrendjében fontos szerepet kapnak a 5. is, az évszaknak megfelelően. Emellett dögevő is, és szívesen megeszi a madarak fészkeiből kifosztott tojásokat.

Érzékszervei nagyszerűen alkalmazkodtak a 6. ragadozó életmódhoz.

Hallása kiváló, szaglása szintén kitűnő. A rókák szeme is életmódjukhoz alkalmazkodott. A macskáéhoz hasonlóan pupillájuk alakja 7., ezért jobban képes összeháródni, mint más kutyaféléké, így mindenféle fényviszonyok mellett tudnak vadászni. A szemükben 8. réteg található (ezért "világít" a sötétben a szemük), így jól látnak a sötétben is.

Karmaik kismértékben 9., nagyon csendesesen tudnak járni. Rövid, de erős lábaik vannak, melyekkel gyorsan futnak, és gyors sebesség és irányváltásra képesek. Egy róka akár 10. km/h óra sebességgel is tud futni, és álló helyzetből, nekifutás nélkül 11. magasra is fel tud ugrani.

Írd a számok mellé a szövegből hiányzó kifejezéseket, számértékeket!

11pont

1.....
2.....
3.....
4.....
5.....

6.....
7.....
8.....
9.....
10.....
11.....

3.feladat

Igaz (I) vagy Hamis (H)? Írd a megfelelő betűjelet a folytonos vonalra! (10 pont)

1. A vidra átlagosan 4-5 utódot nevel..... _____
2. A vidra szőrzete megakadályozza, hogy a vidra bőrét közvetlenül víz érje. _____
3. A kifejlett hím vidra testtömege elérheti a 12 kg-ot..... _____
4. A vidrák párban élnek. _____
5. A vidra remek szaglásával találja meg a táplálékát..... _____
6. A vidra halon kívül nem fogyaszt mást..... _____
7. A vidra ujjai között úszóhártya (lebeny) található. _____
8. A vidra életterének határait vizeletével jelöli meg. _____
9. A vidra napi táplálékigénye a testsúlyának 5-10 százaléka. _____
10. A vidra párzási időszaka szeptember vége-október eleje..... _____

4. feladat

„ A verebek szemtelenül körülugrálták a gólyát, aki aléltan állt, egészen elhagyta magát, aztán egyszer csak, mint a villám, odavágott. Csuri népe – prrr – egy pillanat alatt a bokorban volt, és rémülten pislogott a tetőre, hol a gólya akkor nyelte el társukat. Kettőt-hármat nagyot nyelt, amíg a veréb le nem ért a begyébe, aztán rendezgetni kezdte ázott tollát, amivel azt mondta:
– Lehet, hogy döglődöm, de addig még beszélgetünk. Így

beszélgetünk...

Csuri népe rémülten hallgatott.

– Tás-tás-tás – kiabálták a kacsák, és majdhogy fel nem fordultak a nevetéstől –, tás-tás-tás.

Csuri népe eteti a Hosszúlábat... há-há-há... ha-ha-ha, erős nép a Csuri népe...” (Fekete István: Kele)

Hasonlítsd össze a hazánkban előforduló két verébfajt! Töltsd ki a táblázatot!

mezei veréb	szempontok	házi veréb
	költöző vagy állandó madár?	
	Milyen különbség van a hímek és a tojók külseje között?	
	a fejtető színe	
	csőrének alakja	
	fő tápláléka a téli félévben	
	fő tápláléka a nyári félévben	

12 pont

5. feladat

Írj egy külön lapra egy egyoldalas leírást, melyben összehasonlítod **a hazánkban élő két gólyafajt!** Hasonlítsd össze testfelépítésüket, fészkelő helyüket, táplálkozásukat, vonulásukat. Írj le néhány, a gólyákhoz kapcsolódó szokást vagy hiedelmet! A lapra írd rá a neved, osztályod, és az iskolád nevét és csatold ehhez az első fordulóhoz!